

“La meua paraula és escriptura”.

L'exemple d'un matrimoni pagès

Enric Panisello Palomo

José Soler Arasa i Guadalupe Caballé Tomàs es van casar el dia 29 d'agost de 1925; ella tenia 21 anys i ell en tenia 27. Guadalupe va morir als 91 anys i José, als 100, pocs dies després d'haver rebut un homenatge, aquí a Santa Bàrbara. Va ser, per tant, un matrimoni amb molts anys de vida en comú. Estos són els fets que intentarem explicar i que ens haurien de fer pensar.

José Soler Arasa va nàixer a la Galera, i als 16 anys va vindre a Santa Bàrbara a cuidar els iaïos materns. Els seus pares eren de la Galera, i ell era el menut de quatre germans, tot i que de la segona dona del seu pare.

La família del seu iaïo, Llorenç Soler Segura, pervenia d'Olot. Llorenç era un home molt respectat, i, tal com deien els seus veïns, tenia molt bons consells, fins al punt d'actuar quasi com a jutge de pau en petits litigis entre veïns.

El pare tenia un germà metge. En general, era una família ben situada, i els pares de José tenien suficients mitjans econòmics, fins al punt que, cosa estranya llavors, podien anar pagant al metge a Barcelona.

En José va voler ser pagès i es va dedicar a conrear les terres de la família. Va anar fins als 14 anys a l'escola, cosa poc freqüent en aquella època, i va poder adquirir una cultura acceptable.

Era bon conversador i recitava, amb gràcia, moltes poesies. Tenia molt bona memòria, i li va durar fins als últims moments, com ho demostra el fet que recordés els noms de tots els carrers de Santa Bàrbara i tots els governs d'Espanya que havia conegut. Havia anat a la guerra d'Àfrica, i recordava el nom, cognoms i graduació de tots els seus companys.

José Soler i Guadalupe Caballé, una parella exemplar, que va arribar al rècord de poder conviure durant 70 anys de matrimoni. [CSC]

Estimava la Galera, el seu poble nadiu, però al cap dels anys se sentia molt planer. Finalment, segons diuen les dos filles i el fill, va repartir l'herència amb justícia i equitat.

Hi ha dos dites destacades que el caracteritzen i ens mostren el seu caràcter. La primera, segons recorden les seues dos filles, és “la meua paraula és escriptura”, per donar a entendre que era un home honrat i de paraula; la segona dita, “pau, harmonia i germanor”, la va pronunciar el dia del seu homenatge per haver complert 100 anys, quan li van preguntar què volia per al poble i per a la joventut.

Guadalupe Caballé Tomàs, natural de Santa Bàrbara, era també la menuda de cinc germans (Pepe, Ramon, Miquel, Juanito i ella mateixa). Als 5 anys es va quedar sense pare, als 14 sense mare, i es va haver de fer càrrec de la casa, lògicament amb els quatre germans.

Això va condicionar la seua vida, i va fer que no pogués anar regularment a escola i que, per tant, quedés consagrada, de soltera i de casada, a les tasques domèstiques. Fins al punt que, de casada, va seguir tenint cura dels dos germans solters, i els guardava els diners que guanyaven a la Ribera. Dintre d'esta situació, ella sempre deia que la padrina i el padrí la van ajudar molt, i que fins i tot la van acabar de criar i d'educar; estes persones eren Guadalupe i Rogelio Farnós, est últim, el pare de don Rogelio.

Quan es van unir en matrimoni estaven molt enamorats i es volien molt, i l'amor va durar fins a la mort. Així, quan Guadalupe va morir, ell li va dir: “Adiós, amor meu; hasta que mos trobésem.”

Curiosament, la fotografia de casament que es van fer no va sortir bé, i després no se'n van fer cap altra, perquè havien d'anar a Tortosa en carro, i costava quasi un dia.

D'esta parella van nàixer dos filles, Cinta i Hermínia, i un fill, Carlos. La saga continua, ja que la Cinta ha tingut una filla, Guadalupe, que, a la vegada, també té una altra filla, Sónia, mare d'en Josep i, actualment, embarassada; l'Hermínia té un fill solter, Julián, i una filla, Hermelisa, mare de la Jeni i de l'Airen; finalment, el Carlos té un fill, que també es diu Carlos i que és pare de Dídac i de Carles, i una filla, Luisa, mare de l'Astrid.

Com veieu, la descendència continua, la sang no es perdrà. Però, i l'exemple?

L'exemple l'hauríem de continuar tots: de José, la rectitud, l'honradesa, la laboriositat i la paraula; de Guadalupe, el sacrifici, la dedicació, la constància i el treball desinteressat.

Sí que és cert que van estar casats 70 anys –segurament la parella que més ho ha estat de Santa Bàrbara, i una de les que més de Catalunya– però penso que el més important que ens han deixat és el seu exemple: si el seguim, segur, segur, segur, que ens convertirà en millors persones i que farem un país millor.